

AMERIKANSKI SLOVENEC.

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo Družbe sv. Družine.

STEVILKA 94.

JOLIET, ILLINOIS, 22. OKTOBRA 1915

LETNIK XXIV

Srbi se umikajo pred Avstro-Nemci.

Bolgarske čete tudi prodirajo in prekoračile srbsko mejo na osmerih točkah. Francozi in Angleži se izkrcajajo, a Bulgari jim prerezali zvezo s srbsko armado.

Ljuti boji na obeh krilih ruske fronte. Na zapadu napadi in protinapadi.

Dunaj, 18. okt. — Iz vojnega glavnega stana je bilo danes izdano sledo:

"Divizija srbskih čet je bila porazena v Avalskem okraju in se umika ob teh straneh ceste proti jugu. Naše čete sedaj napadajo sovražne oddelke, ki so ostali severno od Ralje. Sovražnik je bil tudi prisiljen k umiku v okraj Mačve na obeh straneh spodnje Morave."

"Nemci pridobivajo na ozemlju. Bulgari so zavzeli višine Mulin, Percin in Babin Zub. Dalje južno pridirajo čez Egri Palanko."

Zaveznički zavzeli Strunnico.

London, 18. okt. — Poročila, da so zaveznički osvojili Strunnico in se izkrali v Enos, koja Luka je nedavno prišla izpod turške pod bolgarsko vladu, so povzročila bolj optimistično mnenje po vseh zavezniških deželah.

Zavzetje Strunnice je velike strategične vrednosti, ker njen osvojitev dopušča obrambo južnega konca žeznice in sili Bolgare, da se ne umaknejo odondon.

Tudi Enos je od važnosti; sicer ni izkrcavalisce, ali njegova zavzetja pred Dedeagaču, ki ima veliko loko ter je utren in minirav.

Civilni prebivalci so že zapustili Dedeagač, ki je popolnoma v rokah vojske pod nemškimi častniki.

Srbi se močno upirajo.

Znano je iz srbskih in nemških poročil, da zadeva maršal von Mackensenova armada ob večji odpor, nego so pričakovali.

Dasi je verjetno, da se bodo Srbi moralni umekniti v močnejše strategične postojanke na severu, vendar dejstvo, da zaveznički zbirajo veliko število vojakov proti Bolgarom in jih takoj razpostavljajo, da bodo Bulgari prisiljeni razdeliti svoje armade, vzbujajo nadto, da se utegne Nemcem ven-

darle preprečiti njihov poskus, dospeti do morja in donesti Turkom pomoč.

Ob celi liniji se Srbi in njihovi černo-gorski sosedje, ki so tudi napadani, trdovratno upirajo Avstro-Nemcem in Bolgarom, in dočim so opustili več mest in postojank, pa še niso dosegli do linije, kjer se mišljajo upirati na smrt ali življenje.

Avstrijci zavzeli Obrenovac.

Berlin, 19. okt. — Avstrijska armada, ki je vpadel v Srbijo čez Savo, nospesno prodira, ko je bil lud srbski odpor odbit. Vojni glavni stan poroča danes zavzetje mesta Obrenovac.

Jugozahodno od Belgrada, ob donavski fronti, so Avstrijci pridobili nadaljnje ozemlje. Čege generala von Gallwitz so zasedle več važnih strategičnih toček.

Nemško vojno naznanilo.

Nemško dnevno naznanilo o balkanskem vojskovjanju se glasi:

"Avstro-ogrške čete pod generalom Koevessom so zavzele mesto Obrenovac.

"Južno od Belgrada so nemške in avstro-ogrške čete po bitki dospele na višine vzhodno od Vranja, južno od Rijna in južno od Gročke do Donavi. (To pomeni napredok 12 milj ob žeznici.)

"Desno krilo armade generala von Gallwitz je zavzelo krajino zapadno od Seona, kakor tudi vasi Vobanj in Malakrižna. Griečevje pri Lučici ter južno in vzhodno od Boževca do Majenovca je bilo iztrганo sovražniku.

Bulgari se žurijo.

"Armada generala Bogačeva (polvelnika prve bolgarske armade) je prodrla skozi Inovo proti Mnjajecalu in po dolini v smeri Pirota (v smeri Niša, ki je kakih štirideset milj zapadno od mesta Pirota).

"Druge bolgarske čete so zavzale Vranje, v dolini zgornje Morave. Dalje so prodle čez linijo Egri-Palanka-Stip."

Srbija v veliki nevarnosti.

London, 20. okt. — Nadaljnje prodiranje avstro-nemških in bolgarskih čet, ki so navallili na Srbijo, poroča uradno naznanilo berlinsko.

Zadnja tukaj prejeta poročila kažejo, da je Srbija v veliki nevarnosti, da

je Bolgarom posrečilo, preteati žezniško progo Niš-Ueskub. Prejkonate se bodo torej Srbi, ki jih samo na skrajnem jugu podpirajo francoske čete, umaknili v močnejše naravne postojanke. Ištip in Kočano so Srbi že zapustili.

Italija napovedala vojno.

Rim, 19. okt. — Italija je napovedala Bolgariji vojno, tako poroča Stefaničeva agentura.

Bulgari zavzeli Vranje.

Washington, D. C., 19. okt. — Zavzetje srbskega mesta Vranje ob žeznici, držeci iz Niša v Solun, po Bolgarijih je bilo danes naznanjeno bolgarskemu poslanstvu tukaj.

Enakega pomena z zasedbo Vranje

je prelezanje žezniške zveze med Srbijo in Solunom. Prevažanje izkrcanih zavezniških čet v Srbijo in dovozjanje vojnih potrebščin je s tem onemogočeno.

Po dosedanjih poročilih, prejetih v poslanstvu, prodira sovražnik proti Srbiji od četrtih strani. Vranja je bila ena najmočnejših vojaških skupin, ki zdaj prodira v Srbijo.

Ko je Vranja zasedena, zveza s Solunom pretrgana, bode po mnenju poslanstva lahko, dobiti v roke glavnega mesta srbsko, morda že v 3 dneh.

Avstrijci zavzeli Obrenovac.

Berlin, 19. okt. — Avstrijska armada, ki je vpadel v Srbijo čez Savo, nospesno prodira, ko je bil lud srbski odpor odbit. Vojni glavni stan poroča danes zavzetje mesta Obrenovac.

"Avstro-ogrške čete pod generalom Koevessom so zavzele mesto Obrenovac.

"Južno od Belgrada so nemške in avstro-ogrške čete po bitki dospele na višine vzhodno od Vranja, južno od Rijna in južno od Gročke do Donavi. (To pomeni napredok 12 milj ob žeznici.)

"Desno krilo armade generala von Gallwitz je zavzelo krajino zapadno od Seona, kakor tudi vasi Vobanj in Malakrižna. Griečevje pri Lučici ter južno in vzhodno od Boževca do Majenovca je bilo iztrганo sovražniku.

"Druge bolgarske čete so zavzale Vranje, v dolini zgornje Morave. Dalje so prodle čez linijo Egri-Palanka-Stip."

Srbija v veliki nevarnosti.

London, 20. okt. — Nadaljnje prodiranje avstro-nemških in bolgarskih čet, ki so navallili na Srbijo, poroča uradno naznanilo berlinsko.

"Ob potoku Korminu in spodnjem Styru je sovražnik podpel več močnih napadov blizu Kulikovičev, Novo-Selkov in Rafalovke. Bitka se nadaljuje. Na drugih točkah je bil sovražnik včeraj odbit z velikimi izgubami. Avstro-ogrške čete ob gorenji Ščari so tudi odibile močan ruski napad."

Nemci uspešni pri Rigi.

Berlin, 18. okt. — Nemško vojno ministerstvo je danes izdalo sledo:

"Ob potoku Korminu in spodnjem Styru je sovražnik podpel več močnih napadov blizu Kulikovičev, Novo-Selkov in Rafalovke. Bitka se nadaljuje. Na drugih točkah je bil sovražnik včeraj odbit z velikimi izgubami. Avstro-ogrške čete ob gorenji Ščari so tudi odibile močan ruski napad."

"Ob potoku Korminu in spodnjem Styru se boji nadaljujejo. Povsod drugod so bili Rusi odbiti."

Z ruskega bojišča.

Dunaj, 18. okt. — Sledoče uradno naznanilo iz vojnega glavnega stana je bilo danes danes:

"Ob potoku Korminu in spodnjem Styru je sovražnik podpel več močnih napadov blizu Kulikovičev, Novo-Selkov in Rafalovke. Bitka se nadaljuje. Na drugih točkah je bil sovražnik včeraj odbit z velikimi izgubami. Avstro-ogrške čete ob gorenji Ščari so tudi odibile močan ruski napad."

Nemci uspešni pri Rigi.

Berlin, 18. okt. — Nemško vojno ministerstvo je danes izdalo sledo:

"Ob potoku Korminu in spodnjem Styru je sovražnik podpel več močnih napadov blizu Kulikovičev, Novo-Selkov in Rafalovke. Bitka se nadaljuje. Na drugih točkah je bil sovražnik včeraj odbit z velikimi izgubami. Avstro-ogrške čete ob gorenji Ščari so tudi odibile močan ruski napad."

"Ob potoku Korminu in spodnjem Styru se boji nadaljujejo. Povsod drugod so bili Rusi odbiti."

Z zapadnega bojišča.

London, 18. okt. — Obupni napadi in protinapadi se vršijo ob zapadni fronti. Ti so dragi v vojakih, a noben stranki se ni posrečilo, pridobiti o-

zemlja v znatnem obsegu.

Francozi so odbili nemške napade pri Bois-en-Hache, severozahodno od Soucheza in severno od Verduna. Nemci so odbili Francoze blizu mesta Tahure v Champagni in južno od Leinty ter Britance severozahodno od Vermalles.

Belgijski so porazili prizadevo Nemcev, predreti linijo v Dixmudskem okrožju na točki znani kot "velika cesta smrti", kjer sta se trdovratno borili obo stranki. Dasislavno so padali kar po vrstah, so Belgijci obdržali svojo postojanko in se niso umeknili niti za pedenamet.

Uradno iz Dunaja.

Dunaj, 18. okt., čez London, 19. okt., 14:50 zj. — Vrhovno vojno vodstvo je danes naznanilo:

"V vzhodni Galiciji, na fronti ob Iki in v volinijskem trdnjavskem trikotu se ni pripetilo včeraj nič važnega.

"Ob Korminu in spodnjem Styru se boji nadaljujejo. Povsod drugod so bili Rusi odbiti."

Vsi poročajo uspehe.

London, 19. okt. — Ruske čete pod generalom Ivanovom so pridobile več lokálnih zmag v Galiciji in Volinijski. Ta ofenziva daje opraviti Avstro-Nemcem in ima obenem namen, politično vplivati na Rumunijo v balkanskem položaju.

Sicer je zanimanje na vzhodni fronti osredotočeno na severu, kjer Nemci nadalje napadajo južno od Rige, a Rusi južno in zapadno od Dvinske. Oba strani poročata pridobitev.

Velike bitke na obeh krilih.

London, 20. okt. — Bitke se vršijo revolucionarji na polotoku Gallipoli proti

CARRANZA PRIPONZAN.

Uncle Sam zopet v prijateljskih odnosajh z Mehiko.

Washington, D. C., 18. okt. — Po prestanku dveh let in osmih mesecev bodo Združene Države jutri s formalnim priznanjem Venustiana Carranza, prvega predsednika konstitucionalistov, obnovile diplomatske odnosajh z Mehiko.

Državni tajnik Lansing, poslaniki Brazilije, Argentine in Chilea ter poslanci Bolivijske, Uruguaya in Guatemale, ki tvorijo "panameriško konferenco", so se danes sestali k seji, v kateri so seveda izdali o zunanjih oblikih priznanja, ki se imata izvršiti jutri.

Zunanja oblika.

Vsaka na panameriški konferenci udeležena vlada bodo tukajnjemu zastopniku Carranza dala jutri po svojem poslaniku oziroma poslancu izročiti noto, v kateri se na običajni diplomatski način izrazijo priznanje. S tem notami se poda Eliseo Arredondo, zastopnik Carranzov, v sredu ali petek v Mehiko, da jih osebno izroči svojemu načelniku.

Konferanca odgodena.

Z današnjim sklepom se je panameriška konferenca odgodila "sine die" (za nedoločen čas). Imela je skupaj pet sej. V prvih dveh so nameravali končati mehiške zmešnjave z "mironimskimi spornimi stranki".

General Carranza je ta predlog ne le odklonil, ampak tudi zahteval, da priznajo njega. Panameriška konferenca se je odločila za ta načrt.

Popoldne je načrt opredeljen.

Z današnjim sklepom se je panameriška konferenca odgodila "sine die" (za nedoločen čas). Imela je skupaj pet sej. V prvih dveh so nameravali končati mehiške zmešnjave z "mironimskimi spornimi stranki".

General Carranza je ta predlog ne le odklonil, ampak tudi zahteval, da priznajo njega. Panameriška konferenca se je odločila za ta načrt.

Ob Soči Lahij povsod odbiti.

Dunaj, 17. okt., čez London, 18. okt., 1:45 zj. — Vrhovno vojno vodstvo je danes naznanilo:

"Na fronti ob Soči so razvili Lahij snoci zopet veliko delavnost. Do trdovratnih spopadov je prišlo v severozahodnem odseku Dobrodoške planote, blizu Petjana. Na nekaterih točkah se je približal sovražnih prav do naših žičnih pregraj. Potem pa je bil povsod prisiljen k umiku pod težkimi izgubami."

Kaj poroča Rim.

Pariz, 19. okt. — Italijani so odbili avstrijski poskus, vzeti nazaj Pregasino, v okrožju Gardskega jezera, in so utrdili postojanke, nedavno pridobljene v odseku gore sv. Mihaela na kraski fronti, kjer so naznale današnje brezovke iz Rima.

V treti bitki Lahij poraženi.

Berlin, 20. okt. — "Tageblatt" vojni poročalec na avstrijskem jugozahodnem bojišču pravi:

"Tretja bitka ob Soči se vrši. Odločitev je bila dose

IZ STARE DOMOVINE.

KRAJSKO.

Nova cerkev na Viču. Z Viča poročajo: Slikarska dela v tukajšnjih črnih cerkvih so že dovršena. Dne 31. avgusta so se odstranili zadnji održi iz cerkve. S tem je že na zunanjim impozantnim zgradbam tudi znatnej srečno dovršena. Računaje s sedanjimi vojnimi okoliščinami, nismo pričakovali, da bo letos tudi slikarsko delo dovršeno. P. Placidu se je zahvaliti, da se je kljub viharnim časom slikanje mirno nadaljevalo in da danes cerkev stoji sredi lepe župnine v vsej notranji krasoti. Župna cerkev sv. Antona na Viču je po svoji dovršenosti ena prvih v skofiji. Očetje franciščani so v primeroma zelo kratkem času preskrbeli toli lepo hišo božjo.

Duhovniške spremembe v ljubljanski skofiji. Premičeni so bili sledeči kaplani: Ivan Drešar iz Smlednika za župnega upravitelja v Spodnji log; Francišek Kogej iz Jesenic za beneficijala v Smartnici pri Litiji; Francišek Hiti iz Poljan nad Škofjo Loko na Jesenice; Tomaz Javornik iz Gorjic v Tržič; Ivan Kete iz Zagorja ob Savi v St. Vid nad Ljubljano; Francišek Gabrovšek iz Vrem v Hrenovice. Namaščeni pa so bili kot kaplani novomaščniki: Josip Gabrovšek v Vremah; Janez Jalen v Bohinjski Srednji vasi; Francišek Jezerec pri Sv. Križu pri Litiji; Ludovik Lederhas za kaplana v katehetu pri uršulinkah v Škofji Loki; Anton Oman v Zagorju ob Savi; Janez Pucelj v Šmarjeti; Anton Selan v Poljanah nad Škofjo Loko; Zmagoslav Turk v Gorjah; Henrik Wittine v Stari cerkvi.

Avstrijska ravnoopravnost. "Gorenje" v Kranju piše: Na c. kr. poštnih uradih so nabite vsak dan nove brzovaje, ki poročajo o položaju na bojiščih, pri naših seveda v nemščini. Na celem otoku Krku, tudi v čisto hrvaških krajinah, so pa te brzovaje objavljene v — italijsčini. In to v času, ko se Hrvati najpogumneje bježijo proti verolomnim Italijanom. Italijancima je še vedno gospal.

Velika sveta denarja izgubljena. Posetnik in gostilničar Janez Kogovsek v Zaplani je na svojem povratku z Vrhnik izgubil rdečo denarnico s 3600 kromami, in sicer dva bankovca po 1000 krom, štiri bankovce po 50 krom in 70 bankovcev po 20 krom.

V ruskem ujetništvu. Po 13. mesecu se je oglašil iz ruskega ujetništva že za mrtvega proglašeni Josip Mačer, Lazec, p. Draga, okraj Kočevje.

Iz italijskega vojnega ujetništva se je oglašil Jožef Zorman, domač v Zgornji Brniki št. 108 pri Cerkljah na Gorenjskem. Piše pa tako-le svoji skrbni materi Mariji: "...in Vam dam vedeni, da sem zelo ranjen na obe nogi. Hoditi ne morem nič. Mislim, da ne bom nikoli več prav lahko hodil. Zadaj v kolena me je zadelo in pa kamencem je priletel v me tako, da sem obvezan na vse strani. Pisati pa tudi ne morem kaj prida, ker me roka boli. Slovenec sem sam med ujetniki, drugi so le Nemci in Madžari. Z Nemci se že malo pomemimo. Vognu pa sem bil samo dva dni, pa nisem nobene reči pokusil. Kruha imam tukaj dosti. Drugič Vam bom napisal naslov. Več ne morem pisati, ker nimam nič papirja, pa tudi nobene vojne dopisnice več, saj veste, kje da sem..."

Pogrešani vojaki. Pogreša se od marca januarja Anton Dečman, 87 let, pospolka, 2. stotinja. Po njem pozveduje njegova žena Franciška Dečman v Savljah št. 10, pošta Ježica pri Ljubljani. — Pogreša se Angel Kralj, sestosoček, ki je nastopil 16. marca vojno v Ljubljani. — Pogreša se Jožef Matjaž, 4. domobr. pospol., 5. stotinja. — Zadnjec je pisal 26. avgusta 1914. Po njem pozveduje njegova mater Matjaž, Rateče št. 140, pošta Tržič na Gorenjskem. — Pogreša se Jožef Kozina, ravninski podčastnik pri 17. pospolku. Po njem pozveduje svojci v Ljubljani.

Padli vojaki 17. pospolka. Meseca julija so padli slednici: Crnovojnik Fr. Likočar, St. Jurij pri Kranju. — Dežetnik Josip Birtič, Dobrovo pri Ljubljani. — Martin Rome, umrl na koleri. — Crnovojnik Jernej Sedej, Vrhnik. — Pešec Janez Trape, Stari trg pri Cerkljah pri Kranju. — Crnovojnik Janez Frantzar, Črnovojnik Janez Frantzar, Črnovojnik Fran Zupan, St. Jernej na Dolenjskem. — Fr. Zalar, Rob pri Laščah. — Crnovojnik Janez Krevs, Mirna peč. — Crnovojnik Peter Korošec, Rob pri Laščah. — V avgustu sta umrli za klerico: poddesetnik Josip Eržen, Selce nad Škofjo Loko, ter pešec Delbon Grgoni, Krimin.

Vojaki so umrli. V raznih ljubljanskih bolnišnicah so umrli sledeči vojaki: Lepin Kornik in Feodor Ma-

Staudt je skočil za potapljalco se dečkom. Prvič ga ni mogel dobiti, nato je skočil drugič v nevarni bajer. Privlček je dečka na suho, a deček je bil žalibog že mrtev, ker je zasel v bajerjevo blato.

Smrtna nezgoda. Posestnik Štefan Kerč v Gradi pri Cerkljah, 69letni mož, je skočil tako nesrečno v voza, da je na dobljenih poškodbah v deželi bolnišnici v Ljubljani umrl.

ŠTAJARSKO

Iz Rusije se je vrnil Jožef Škarfer, doma iz Gotovelj, kot prvi Slovenski invalid, ki je bil rešen ruskega ujetništva.

Padel je na bojnem polju črno-vojnik Janez Persch, rojen 1893 s Štajerskega. (Kraj, od kjer je doma, se v uradnem poročilu ne naznana.) Služil je pri 17. pešpolku.

Žrta vojne. Na strani svojega brigadija, polkovnika Viljema Staufferja, je padel tudi njegov adjutant, nadporočnik V. Elsbacher, finančni tajnik iz Lipnice. Truplo so prepeljali v Ptuj.

V vojnem ujetništvu se nahaja stotnik 26. domobranskega pešpolka, 4. stotnije, Evgen Jošt, in stotnik 26. domobranskega pešpolka Jak. Schreiner.

Umor in samomor. Na Pobrežju je ustrelil neki črno-vojnik B., ki je došel domov na kratek dočas, svojo ženo in nato še samega sebe. Živel je s svojo ženo že dalj časa v prepiru. Ježilo ga je posebno, ker mu med vojnim službovanjem ni poslala nič denarja, sama pa je med tem časom doma precej lahkoživo živila in pri tem potratila veliko denarja.

Streljanje prepovedano. Vojni nadzorovalni urad je prepovedal vsako streljanje, da se tako vse vrste smodnika prihranijo za vojaške potrebe.

Mlad doktor. Na dunajskem vsečučilišču je bil promoviran doktorjem prava nečak mariborskega stolnega dekanja J. Majcenja, član akademičnega društva "Danice" Stanko Majcen, c. kr. namestniški praktikant v Gradcu in zdaj v vojaški službi kot rezervni poročnik.

Cene v Radgoni. Piščaneč 1 K. 80 v, 1 liter vina 80 v. Kruh je bil in nič dražji kot je bil pred vojno.

Iz seznama izgub. Stotnik Fran Bude, 97. pešpol., mrtev; praporščak Mihael Collerig, 47. pešpol., mrtev; poročnik Alojzij Glaser, 47. pešpol., mrtev; kadet Fran Haider, 47. pešpol., mrtev; praporščak Alojzij Mikl, 47. pešpol., mrtev; poročnik Ferdinand Seiringer, 47. pešpol., mrtev; kadet Fran Sommer, 47. pešpol., mrtev; kadet Evgen Baraga, 47. pešpol., ranjen; kadet Beneš, 97. pešpol., ranjen; praporščak Alojzij Castellan, 97. pešpol., ranjen; praporščak Vinko Gruden, 47. pešpol., ranjen; kadet Josip Kožuh, 7. pešpol., ranjen; nadporočnik Ivan Zeitz, 27. pešpol., ranjen; kadet Fran Kavčič, 97. pešpol., ujet.

V ruskem ujetništvu se nahaja F. Valjavec iz Leš na Gorenjskem.

Iz italijskega ujetništva se je oglašil livar Fran Zalar iz Ljubljane. Piše, da je bil ujet 25. julija zvečer. Pravi, da je zdrav in da se mu godi dobro.

Pet sinov v vojni imata oče in mati Jeme iz Žej pri Domžalah. Sin Karol se je po desetih mesecih oglašil iz ruskega ujetništva (bil je ranjen), Peter je pri pionirjih, Lovrenc in Matija pri 17. pospolku, Jaka je pa črno-vojnik.

Vojaki umrli. V ljubljanskih bolnišnicah so umrli sledeči vojaki: Josip Krhouna, saper. — Josip Lampacher, lovec. — Karel Poreitnik, major. — Anton Turk, pešec. — Stefan Kendi, ogrski hrvatski pešec. — Fran Skočovsky, pešec. — Ivan Golenač, pešec.

Umrli so v Ljubljani: Antonija Jeloenik, rojena Češnovar; zapušča štiri otročice, mož je pa pri vojakih.

Helena Petek, hiralka, 60 let. — Fran Črnagor, posestnikov sin, 7 mesecov. — Zofija Jamnik, hči tobačnega delavca, 3 mesec. — Josipina Konjdec, hči železniškega delavca-boguncu 16 mesecov.

Umrli je v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji Jožef Omers, župnik v pokoju v Ščenici. Pokopali so ga na pokopališču v Šmihelu. Umrli je bil rojen 14. marca 1845 v Lahovčah, okraj Kamnik.

Bogunci v Ribnici. Kljub temu, da je prebivalce Ribnice zadela huda nesreča, požar, morajo skrbeti za večno število goriških boguncov.

Mlad napadalec. Na potu med Selom, in Žirovnico je okrog 15 let star poročnik sin Anton Vidic napadel z nožem namestnega čuvajca državne železnice v Žirovnicu Janeza Žemljo, ko se je le-ta vracal v mruku od matere in Sela domov. Zadal mu je dve rani; eno pod rebra in eno v hrbot. Vsekakor precej obtutni, ker je Žemljo moral v dejelno bolnišnico. Ves dogodek je zelo zagotonet in čuden, ker med obema poprej ni bilo nikakve sovraštva in je napadeni celo birmanski bot napadalec.

Iz italijskega ujetništva piše Fran Adamčič iz Andola pri Sv. Gregorju svoji ženi: "Naznam Ti, da sem ujet v Italiji, in menoj tudi nekaj mojih tovarišev. Venter Franc in Arko iz Zapotoka Levstek je umrl. Z Bogom, pa kaj molite zame!"

Utonil je v rakovniškem bajarju sin nadučitelja Mlakarja, katerega družina stanuje na Galjevici št. 1 v Ljubljani. Mornariški učenec Ludvik

nem lastnem zagovoru takoj izpuščen na svobodo. Na vprašanje, ali ima bil kaznovan obožitelj, je izjavil, da mu odpust.

Kolera. V Beljaku je zopet javljen 6 slučajev azijske kolere. Oboleni so vojaki, došli z bojišča.

Razglas deželne vlade. Deželna vlada razglasila z odlokom z dne 26. avgusta sledičo notico: Primeroma dobra žetev na Koroškem je povzročila, da ljudstvo nima več strahu, da bi primanjkoval potrebnih živež, a hkrati se vrača tudi ona lahkomislna in brez skrbnega navada, da ljudstvo ne štedi moko in žitom, dasiravno se je vlada že mesece in mesece borila proti tej brezskrbnosti. Pozabiti pač ne smemo, da nam tudi najobilnejša žetev ne more docela nadomestiti uvoza žita, ki se vrši v mirnih časih zadnjega meseca v posameznih delih Avstrije in osobito Ogrske znatno oškodovalo žetev. Jako nevaren položaj bi nastal, aksi bi se prezirali predpisi, ki jih je vlada izdala glede stedljive porabe mokre in žita in ki so več ali manj vso-komur znani. V polnem obsegu torej se veljajo predpisi glede mnogine moke in žita za posameznika in ravnotako predpisi glede krušnih listkov. Vlada opozarja, da so oblasti dolžne paziti na strogo izvrševanje teh predpisov in kaznovati one, ki se temu upirajo. Vlada pozivajo vse patriote, da se z ozirom na splošno korist sami uklonijo tem predpisom in da naznanno kršite predpise na politično oblast.

Iz ruskega ujetništva je pisal kadar 95. pešpolka Anton Ivša doma v Premanturi pri Pulju, svojem prijatelju: Mili drži! Evi Ti glasa od mene! Živ što no riječ, upravo živ i ništa više. Još nemam stalne adresre. Javit cu Ti se iz Rusije još koji put. Uz pozdrav Tvoj Ivša.

Umrli je v Trstu lastnik kavarne "Minerva" Josip Golja-Kranjc.

Smrt med begunci. Na kolodvoru v Ljubljani, kamor se je pripeljala s svojimi starši, je umrla 16letna Jošipina Konjdec, delavčica hči iz Plavja pri Gorici. Kot vzrok smrti so konstatirali čreveni katar.

Kobariški župan in osvoboditelj. "Muenchener Neueste Nachrichten" poročajo: "Ko so Italijani zasedli Kobariš, katerega so naši iz vojaških razlogov prostovoljno zapustili, je župan na čelu občinskega zastopa nagovoril vrhovnega poveljnika in izrazil pri tem sami to željo, da bi za prebivalstvo pod italijanskim gospodstvom ne bilo slabše nego dosedaj pod avstrijsko vlado."

PRIMORSKO.

Vojaki so umrli. V bolnišnici Rdečega križa v Gorici so umrli sledeči vojaki: Krebelj Andrej iz Kopra, tetanus. — Mrgutič Toma, Orebci, tetanus. — Janovič Trpino, Perzagni pri Kotoru, prestreljena pljuča. — Mahič Anton, Pilj, prsti strel. — Kovatnik Vatkov pri Netolicah, granatni strel. — Celič Jakob, Imotski v Dalmaciji, razne poškodbe. — Potsch Fr. iz Ogrskega, granatna rana. — Kibala Nikolaj iz Galicije, granatna rana. — Kukalj Mile, Knin v Dalmaciji, trebušni strel. — Matkovič Ivo, Imotski v Dalmaciji, trebušni strel. — Skerlj Ivo, Brdice pri Postojni, prestreljena pljuča. — Irandus Brakno Matija, Sinj, granatna rana. — Koenig Richard, Dunaj, trebušni strel. — Zanocchi Pietro, Pavia, trebušni strel, korporal v italijanski armadi. — Draxler Jurij, Ogrski, zadet v glavo. — Lončar Stepan, nepoznat, granatna rana. — Trošek Simeon, Benkovic v Dalmaciji, prestreljena pljuča. — Kotič Josip, Ogrski, granatne poškodbe. — Božanič Ante, Komiza, Lesina, Dalmacija, prsna rana. — Hasenauer J., Ogrski, zadet v glavo. — Parašič Ivo, nepoznan, trebušni strel. — Branica Mate, Harin-Sibenik, granatni strel. — Bakovič Luka, Imotski, Dalmacija, zadet v glavo. — Spanija Matija, Kotor, Perlan, trebušni strel. — Vukotic Ivo, Knin, Dalmacija, granatne poškodbe. — Kolovrat Nikita, Imotski, Dalmacija, granatna rana. — Farago Jožef, Ogrski, granatne poškodbe. — Čanko Jožef Ogrski, granatna rana. — Prka Gjorgje, Imotski, Dalmacija, prestreljena prsa. — Marinček Alojzij, nepoznan, žrapnelski strel. — Bistrian Ivo, Ogrski, zadet v glavo. — Pais Jurij, Ogrski, granatna rana. — Demian Salomon, nepoznan, granatna rana. — Vojvodčič Vicko, Zaton Dubrovnik, zadet v hrbot. — Pavlovič Ivo, Komacat Dubrovnik, trebušni strel. — Adamovec Stefan, Ogrski, zadet v glavo. — Perič Jožef, Brestovica, Šežana, meningitis. — Sabo Jožef, Ogrski, tetanus.

Umrli je za kolero pešec Delbon Girgoni, rojen 1881 v Krmnju.

Umrli so v bolnišnici usmiljenih bratov v Goricu sledeči: Komic Anton, 60 let star, iz Števerjana; vzrok smrti: rak v grlu. — Srednik Anton, 80 let star, delavec iz Kojskega; vzrok smrti: starostna slabost. — Furlan Dominik, 64 let star, kmet iz Ločnika; vzrok smrti: starostna slabost. — Furlan Dominik, 64 let star, kmet iz Ločnika; vzrok smrti: jetika. — Selaunich Jakob, vratar novega semenišča, 68 let star; vzrok smrti: sušica.

Umrli so v Ljubljani, PREŠERNOVU ULICI 3. KRAJSKO.

Denarnega prometa koncem I. 1914 je imela 740 MILIJONOV KRON. VLOGE znašajo nad 44,500.000 kron, REZERVNI ZAKLAD PA 1,330,000 KRON.

Vložen denar obrestuje po

$4\frac{1}{2}$ %

brez vsakega odbitka.

Za VARNOST denarja jamči REZERVNI ZAKLAD, STROGA KONTROLA OD VLADE IN CELA MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA s vsem svojim premoženjem, vrednim do 50 MILIJONOV KRON. VSAKA IZGUBA denara — tudi za časa vojske — je IZKLJUČENA.

Denar pošiljajte po POŠTI ali kaki ZANESLJIVI BANKI. PRI BANDELJI zahtevajte odločno, da se Vam pošlje denar le na "MESTNO HRANILNICO LJUBLJANSKO V LJUBLJANI" in NE v kako drugo manj varno šparkaso". HRANILNICI PA TAKO PIŠTE, PO KATERI banki dobavljate denar.

STRANI OBSEG

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe v Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkorp. 1. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četr leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljatve naj se pošljajo na:

A MERIKANSKI SLOVENEC
Joliet, Illinois.

Pri spremembih bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznamo
POLEG NOVEGA TUDI STARI
NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziroma.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

A MERIKANSKI SLOVENEC
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the

SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

CERKVENI KOLEDAR.

24. okt.	Nedelja	Rafael, arhangel.
25. "	Pondeljek	Kriščin, muč.
26. "	Torek	Evarist, p. m.
27. "	Sreda	Frumencij, škof.
28. "	Četrttek	Simon in Juda.
29. "	Petak	Narcis, škof.
30. "	Sobota	Klavdij, muč.

CERKVENI GOVOR ZA DVAIN-DVAJSETO NEDELJO PO BINKOŠTIH.

Spisal škof Anton Martin Slomšek.

Dolžnosti do Boga in cesarja.

Dajte cesarju, kar je cesarjevina v Bogu, kar je božjega. Mat. 22, 21.

1. Dvem rečem se nikoli zadosti čuditi ne morem: hudobiji ljudi, ki ne opuste pravice in rečici zanj nastavljati; pa božji modrosti, ki se ne navešča, hudobne sklepe ljudem podirati in uničevati; kar nam današnji sv. evangelič prelepo kaže.

2. Samo dve besedi Jezus izreče, in zivajoča, sovražnikov osramoti. Oh, vsa človeška modrost je proti božjegu nemnost (I. Kor. 19–20).

3. Te dve besedi: "Dajte cesarju" itd. so pa tudi za nas, posebno sedanje dne zlate besede: dajte, da vam jih danes globoko v sreči zapišem. Dajte najprej Bogu svoje sreče, in poslušajte zvesto božjo besedo!

Dajte cesarju, kar je cesarjevina. Bog je na tem svetu dvojno kraljestvo postavil nam k časni sreči in v večno zveličanje, deželsko in duhovsko. Kar imamo dušo in telo, tako smo udi obedih.

1. Spoštovanje in čast (I. Petr. 2, 17). Ko je Bog Izraelcem kralja dal, je poslal proroka, kralja pomazil in Bogu posvetil (I. Kralj. 10, 1). Kralj in cesarji so Bogu posvečeni; zato je David Savla toliko spoštoval (I. Kralj. 24). Tudi prvi kristiani so cesarja v visoki časti imeli. "Učimo se, gospodki in oblastnikom, ki so od Boga postavljeni, časti dati, katera jim gre" (Sv. Polikarp).

2. Zaupanje, da za naše dobro skrbijo. Kjer v hiši gospodarju, in dejeli poglavljaju ne zaupajo, tam miru, veselja in sreče nimajo. Glava mora mislit in gospodariti, tudi pa glavo ubogati, da človek dobro izhaja. Vsem po volji pa tudi Bog storiti ni kos. Hudobni ljudje in pa otroci; ni jim mogoče dovolj prostreči. Mi pa zaupamo, da bo vse pravre.

3. Voljno pokorščino (Rim. 13, 1–6). Ako pri hiši pokorščino ni, se slabia godi; ravnotako tudi v cesarstvu. Bog hoče pokorščino poprej ko darov. Pokoren je bil Jezus, božji Sin Pilatu deželskemu oblastniku, pokorni apostoli, in prvi kristijani, bodimo tudi mi.

Ne, kakor bi nam gosposka ukazala, kar Bog prepove, ali prepovedala, kar Bog zapove; takrat bi imeli Bogu poprep pokorni biti, kakor ljudem (Djan. ap. 5, 29).

4. Dolžni davek (Rim. 13, 7). Davek dajamo k našemu pridu. Zato imamo gospoško, ki nam ljubi in vavrujejo, učenje, ki nam mladino uči, in toliko uradnikov, kateri za lepi red po deželi skrbijo. Je nam grek, davek plačevati, ne pozabimo, da je sladko, ljubi mir, pravico itd. uživati. Zato je tudi Jezus sam davek plačal, in nam dejal (Mat. 22, 21).

5. Zvestobo: le zvestova hišo, kakor kraljestvo srečno stori. Boditi si hlapac ali gospodar, kmet ali gospod, vojsčak ali vladni uradnik, zvest imaš tudi zavolj Boga (Rim. 13, 6).

6. Molitev za vse oblastnike, da bi jim Bog dal potrebno modrost in moč, njih težave velike dolžnosti dopolniti (I. Tim. 2, 1–3). Pravčina in modra gosposka je velik božji dar; pa tudi krivčna je od Boga, naša šoba. Moliti za njo, pa voljno potreti, nas naša sveta vera uči. Gorje puntarjam in podpihalem (Rim. 13, 2).

a) Prideloj hudobni podpihalec, rekoč: "H čemu imamo gosposko? Sami si lahko gosposko damo" itd. Oj, ne poslušajte jih! Take besede je kača Evi dajala.

b) Vas hudobneži šuntajo, se puntači, oblastnikom nepokorni biti, bežite pred njimi! Take je storil Lucifer s svojimi tovariši, rekoč: "Nočem služiti!" Sv. Peter uči: "Bodite vsaki gosposki podložni zavolju Boga" itd. (I. Petr. 2, 13–17). Puntarjam in prekuča je krvava cesta v časno in večno ne-

c) Ako vam malopridneži branijo, davke dajati, povejte jim priliko, katero je mode rmož starim Rimljancem pravil ob udov človeškega telesa, ki niso oteli za želodec delati; pokazite jim dober roj ljubih bučelic in ponovite jim Jezusova zlate besede: "Dajte cesarju, kar je cesarjevega!" II.

Pa tudi Bogu, kar je božjega! Božje je vse, kar imamo, k božji časti smo dolžni vse obrniti (Ef. 5, 20. Kol. 3, 17). Bogu gre pred vsemi najimenitnejša stvar:

1. Naša duša. Čigava je tvoja duša, o grešnik? Komu si jo pa prodal lačničnik, nečistnik, zavidnik, jezivji srđnik? Čigava podoba je zdaj tvoja duša? Daj jo spet Bogu, ocedi jo s sveto pokoro, olepsaj jo s pobožnim življenjem. "Kaj pomaga človeku ves svet" itd. (Mat. 16, 26). Božji so vse dnevi našega življenja; posebno pa:

2. Sveti nedelja in prazniki (III. Mojz. 23, 2–3). Čigava je sveta nedelja, ti krojač, čevljar, kateri celo dopoldne delaš, večerko po krémah gresi? ti voznik, ki si cele nedelje na cesti, sebi in živini počitka ne daš? ti kupčevalec, ki največ ob nedeljah časnega dobička, za večno pa največjo škodo imasi? vi pijači, dobrovoljci in prešestniki, pomočni vlačugarji, ali je nadela hudičeva, da po rajih, kegljičnih pivnicah, hudiču tako skrbno služite?

Dajte Bogu sveto nedeljo, in Bog bo vam obilno blaga, dal za telo (III. Mojz. 26, 2–10. Iz. 58, 13–14), pa še več blaga za dušo (III. Mojz. 26, 11–12. Iz. 56, 6–7). Dajte Bogu:

3. Svojo družino, deco in posle; oni so božji dar (Sirah. 30, 1, 7–12). Čigava je tvoje ubogi dete, ti nezramnični? Čigav je tvoj razpuščeni sin, ti zanikarni oče? tvoja razuzdana hči, ti malopridna mati? Komu podobna je vaša družina, vi zanikarni gospodarji in gospodarje?

Wilhelm Liebknecht, kateri je bil znan socialistovski voditelj v Nemčiji do svoje smrti, leta 1900, je rekel na konvenciji v Halle:

"Kar se mene tiče, sem opravil z vero v zgodnji mladost. Ateist sem, ne verujem v Boga... Mirno lahko stojimo na socialistovski podlagi in tako premagamo neumnost množič, kolikor se tiče neumnosti, katera se kaže v verskih obredih in naukah."

V svoji knjigi "Materijalna podlaga zgodovine", piše:

"Naša dolžnost kot socialistov je, da izravljemo vero v Boga z vso vmeno in nikdo ni vreden tega imena, kdor se ne posveti razširjevanju brezbožja."

August Bebel, do svoje smrti, leta 1913, voditelj socialistov na Nemškem je večkrat dokazal sorodstvo med socialistizmom in brezbožjem. 16. septembra, leta 1878, je rekel v Reichstagu:

"Gospodje, vi napadate naše nazore o veri, ker so ateistični in materialistični. Pripoznam, da je to resnica. Polnopoma sem prepričan, da socialistizem konečno vodi v ateizem."

31. decembra, leta 1881, je izpeljal v Reichstagu to-le: "V politiki pripoznam republikanstvo, v gospodarstvu socialistizem, v veri brezbožje."

JUGOSLOVANSKO VPRAŠANJE.

Dr. Aleš Ušenčnik, znan učenjak in profesor v duhovnem semenišču v Ljubljani, je v lanskem junijevem številki ljubljanskega "Časa" razmotril v zvezi z nacionalistično idejo jugoslovanskega vprašanja. Jedro njegovih izjavjanj v tem oziru navajamo po "Slovencu" v slednjem:

Jugoslovansko edinstvo — tako uvaža tozadovno razpravo — "samopoštebi seveda ni nč absolutno nemogočega. Nekateri splošni pogoji so res že dani: plemenasto sorodstvo, sorod-

haja v njihovih vrstah ateistična propaganda, katero so napadli, a nikakor zatrli.

Če odstejemo to malo število socialistov, kateri priznavajo, da je stranka brezbožja, vidimo, da socialisti zanjujejo irezbožnost, ker se boje, da zgube lasove, če ljudem pokazejo, da so ze z vero. Večkrat so tudi pravziti, ce se gre za pridobitev kakega nevedneža. Ce se obotavljajo, češ, da so vsi socialistovski voditelji verski sovražniki, mu povedo, da bi tudi ne smel biti demokrat, ker je bil Thomas Jefferson ateist in ne republikanec, ker Ingersoll tudi ni veroval v Boga.

Ker se socialisti tako lepo zgovarjajo s tema imenoma, bo pač primereno, če zavrnemo ta dokaz in pokažejo, kako nespametno je primerjeti Jeffersona in Ingersolla s socialistovskimi voditelji.

Thomas Jefferson in Robert Ingersoll sta bila ateista, kateri tudi politika, ki sta dobro razumela svoje stranke, a nobeden izmed njih ni rekel, da je demokratstvo ali republikanstvo veri našprotno in nikdo se ni bil pristopiti k stranki, katerih voditelja sta bila.

Nasproti pa je s socialistovskimi voditelji. Ljudje, kateri so voditelji v socialistovski stranki, gotovo poznajo njihove nauke in posledice, katerim smemo verjeti, ti ljudje pravijo, da so socialisti narodnostne ideje, ker govorijo o jugoslovanskem edinstvu, popoloma prezira Bolgarje, ki so vendar tudi "južni Sloveni". Za kulturni razvoj pa spet ni treba edinstva vseh, da edinstvo bi bilo morda ravno v kulturnem pogledu dvomljive vrednosti ali celo kvarno.

Toda ima li to gibanje v tem smislu še pravni naslov?

Narodnostna ideja sama kot taka tega prava absolutno ne daje. Sicer je pa že "Jugoslavija" sama zapustila staleške narodnostne ideje, ker govorijo o jugoslovanskem edinstvu, popoloma prezira Bolgarje. Povdarijali so, da je točno, da se načela krščanske etike in principi katoliške kulture. Le v teh mejah se moremo katoliški Slovenec in Hrvati zavzemati tudi za jugoslovansko edinstvo."

Pretepalische za otroke.

Anglija je poleg Amerike zelo izjadljiva država. Zdaj je vpeljal javno pretepalische za otroke. Znano je, da raste število mladoletnih ludodelcev od leta do leta. Na Angleškem so imeli nedavno pedagogi zborovanje, kjer se je sklenilo v priporočalo, da se v javnih šolah zoper vpeljajte brezovzko. Povdarijali so, da je točno, da se načela krščanske etike in principi katoliške kulture. Le v teh mejah se moremo katoliški Slovenec in Hrvati zavzemati tudi za jugoslovansko edinstvo.

Anglija je poleg Amerike zelo izjadljiva država. Zdaj je vpeljal javno pretepalische za otroke. Znano je, da raste število mladoletnih ludodelcev od leta do leta. Na Angleškem so imeli nedavno pedagogi zborovanje, kjer se je sklenilo v priporočalo, da se v javnih šolah zoper vpeljajte brezovzko. Povdarijali so, da je točno, da se načela krščanske etike in principi katoliške kulture. Le v teh mejah se moremo katoliški Slovenec in Hrvati zavzemati tudi za jugoslovansko edinstvo.

Ce pustimo vse dvoumno govorjenje, je v političnem oziru alternativa jugoslovanskega nacionalističnega gibanja leta: ali v habšburški monarhiji ali v veleski državi. Ali — ali! Cim pa se alternativa tako jasno in odkrito pove, je vprašanje etično že tudi rešeno.

Dokler bomo Slovenci in Hrvati katoličani, dotelej bomo verni tudi katoliškemu načelu, a katoliško načelo zavreva od nas zvestobo. Le če bi brez naše krvide, po krvidi onih, ki jim je izročena skrb narodov, zgodovinski dogodki raztrgali habšburško monarhijo ter naši vrgli v svetovni metež, bi morda za nas nastalo vprašanje, kam teledaj. To načelo nam lahko načaja časi tudi težke žrtve, toda katoličani imajo vse razlog, da se ne bo še tako težko, marveč da je tudi najboljše razmesto naše blaginje. Mi verujemo v božjo previdnost, a večni izrek božje previdnosti se glasi: "Blagor ljudstvu ki je Gospod njegov Bog!"

Toda prav v tem slučaju tudi ni težko uvideti, da se načni razlog naših načel dobri dobro strinja s sociološko-političnimi razlogi.

Da monarhija Habšburžanov ni samo slovenska država, to po priznavanju zgodovine in sociologije ni noben razlog, da ne bi mogla biti kulturna država svobodnih narodov. Slišali smo sociologa Gumplowicza, ki mu je tako država celo višja oblika v socialnem razvoju. Ima spet, da je kaka država slovenska, ni noben razlog, da ne bi mogla biti nekulturna država nesvobodnih ljudi.

Kaj pa ima Srbija za nas?

Ponižani in razčaljeni.

ROMAN V ŠTIRIH DELIH IN Z EPILOGOM.

Ruski spisal F. M. Dostoevskij.

Poslovenil Vladimir Levstik.

(Dalje.)

Ane Andrejevne se je polotila groza, toda starcu je bilo treba pomagati in, sama skoro brez zavesti, je hodila celi dan in skoro vso noč okrog njega, mu močila glavo z jehšom in mu jo obkladala z ledom. Vročica ga je kuhalo in bledlo se mu je. Ko sem odhalil, da nju je bilo že ob treh popolnoma. Drugo jutro pa je Ilmenjiev vstal in še tisti dan prišel k meni, da kratko in malo vzame Neli k sebi. Toda prizor z Neli, o katerem sem že pri povedoval, ga je popolnoma potrl; ko je prišel domov, je legal v posteljo. Vse to se je zgodilo na veliki petek, tistega dne, ko je bil napovedan sestanek Katje z Natašo, na predvečer Aljošinega in Katjinega odhoda iz Peterburga. Pri tem sestanku sem bil navzoč tudi jaz; vršil se je zjutraj zgodaj, še predno je prišel starec k meni in predno mi je Neli privrakat pognila.

ŠESTO POGLAVJE.

Aljoša je prišel celo uro pred sestankom, da pripravi Natašo, jaz pa sem dosegel baš v istem trenotku, ko se je Katjina kočija ustavila pred nami vrat. S Katjo je bila stara francuzinja, ki je po dolgih prešnjah in po dolgem omahovanju privolila, da jo spremi in jo pusti celo samo gori k Nataši, a ne drugače kakor z Aljošo; sama pa jo je čakala v kočiji. Katja me je poklicala k sebi, in ne da bi stopila iz kočije me je prosila, naj počličem Aljošo k nji. Nataša sem dobil v solzah; obadvaj z Aljošo sta plakala. Ko je slišala, da je Katja že tu, je vstala, si obrisala solze in se razburjeno obrnila proti vratom. Tisto jutro je bila vsa v beli obleki. Njeni temorjavni lasje so bili gladko počesani in žadaj zavezani v gostem vozlu. Ta izruza mi je zelo ugajala. Ko je videla, da sem ostal pri nji, me je Nataša prosila, naj grem goston namproti.

"Do danes nisem mogla k Nataši," je rekla Katja, ko je šla po stopnicah. "Tako so prezali name, da je bilo groza. Madamo Albert sem pregovarjal celo dva tedna, predno je bila pripravljena. In vas, Ivan Petrovič, niti enkrat ni bilo k meni! Pisati vam nisem mogla, pa se mi tudi ni ljubilo, ker se s pisanjem nič ne razjasni. Pa sem vas tako potrebovala! Moj Bog, kako mi sreča bije..."

"Stopnice so strme," sem ji odgovoril. "Seveda, — tudi stopnice... A kako mislite: ali Nataša ne bo jézna name?"

"Ne, čemu pa?"

"Seveda, — čemu pa; kinalu bom videla sama; zakaj bi vpraševala?"

Peljal sem jo pod pazduho. Bila je bleda; bržkone se je zelo bala. Na poslednjem obratu je obstala, da si oddahnje, toda ozrla se je name in šla odločno naprej.

Pri vratih je še enkrat obstala in mi šepnila: "Stopila bom v sobo in ji rekla naravnost, da sem tako zaupala vanjo, da sem prisača brez pomisleka... Sicer pa, čemu se razgorajam, ko sem prepričana, da je Nataša naplamentejše bitje?"

Vstopila je plaho, kakor bi bila kaj zakrivila, in pozorno pogledala Natašo, ki se ji je takoj nasmejnila. Takrat je Katja naglo vstopila k nji, jo privjela za roke in prisnila svoje polne uštice na njene. Nato se je, da bi z Natašo kaj izpregovorila, resno in celo strogo obrnila k Aljoši, ter ga prosila, naj nas pusti za pol ure same.

"Zakaj jočes?" mu je dejala Nataša. "Ker se ločis od mene. Saj se ne za dolgo časa; junija meseca prideš itak nazaj."

"In takrat bo vajina poroka," je Katja med solzami dodala Aljoši v točajo.

"Toda ne morem in ne morem te pustiti niti za en dan, Nataša. Umrl bom brez tebe; — ti ne veš, kako draga si mi sedaj! Ravn sedaj!"

"Več, kako napravi," je dejala Nataša z nenavadno živahnostjo. "Grofinja ostane gotovo nekaj časa v Moskvi?"

"Da, skor cei teden," se je oglašila Katja.

"Teden dni! Tem bolje: jutri ju spremiti do Moskve, to traja en dan, in se takoj vrne. Ko pride čas njunega odhoda iz Moskve, takrat se posloviva popolnoma, za celi mesec, in ti se vrneš v Moskvo, da ju spremini."

"Da, da... In voda bosta vseeno štiri dni skupaj!" je vzradoščno vzliknila Katja in se pomenljivo spogledala z Natašo.

Nepopisno je bilo veselje Aljoše nad tem novim načrtom. Naenkrat se je popolnoma potolazil; sijal je od radošči, objemal Natašo, poljubil Katjo roko in objemal mene. Nataša ga je gledala z žalostnim nasmehom, Katja pa se ni mogla premagati. Ozrla se je vame z gorečim in plamenčim pogledom, objela Natašo in vstala, da odide. Kakor načas je poslala takrat francuzinjo prosi, naj Katja zaključi sestanek, ker je določene pol ure že minilo.

Nataša je vstala. Stali sta si nasproti, držali se za roke in si izkušali s pogledi podati vse, kar se je kopicilo v njunih dušah.

"Bržkone se nikdar več ne vidive," je dejala Katja.

"Nikoli več, Katja," je odgovorila Nataša,

"Poslovova se torej."

Objeli sta se.

"Ne prokljinjate me," je v nagnici zašepetal Katja, "jaz pa — bodite prepricani, — da bo vsekdar srečen... Pojdiva, Aljoša, spremi me!" je izpregorivila naglo in ga prijela za roko.

"Vanja!" mi je rekla Nataša, razburjena in izmučena, ko sta onadvaj odšla, "pojdji za nima tudi ti in — ne pridi nazaj." Obenem z menoj je

"Res? Jaz pa gledam vas. Kako ste srčani!"

"Kaj pravite! Kje neki!... Golobček vi moj!" je dodala in s trepetajočo desnico prijela Natašo za roko, nakar sta obe zopet umolkili, motreči druga drugo. "Veste kaj, angelj moj, samo pol ure imave časa," se je oglašila Katja. "Madama Albert je še to komaj dovolila, in vendar si imave toliko povediti... Rada bi — moram — ali, vprašam vas kar naravnost; ali zelo ljubite Aljošo?"

"Da, zelo."

"Ako pa je tako, — ako zelo ljubite Aljošo — potem — morate ljubiti tudi njegovo srečo..." je dodala plaho in šepetoma.

"Da, saj hočem, da bi bil srečen..."

"Tako je, — toda vpraša se: ali two-rom jaz njegovo srečo? Ali smem govoriti tako, ker vam ga jemljam? Ako se vam zdi in ako se zdaj domenive,

in ne more. Ostala bom sama... Ob desetih pa pridi, prosim te!"

Ko sem ob devetih pustil Neli, ki mi je tisti dan razbil čašico, z Aleksandro Semjonovno in prišel k Nataši, je bila že sama in me je nestrpo pričakovala. Mavra nama je prinesla savorov: Nataša je malta čaja, sedla na divan in me povabila bliže k sebi.

"Vidis, zdaj je vse končano," je dejala ona in ne pozorno pogledala.

Nikdar ne bom pozabil tega pogleda.

"In končana je najina ljubezen. Pol leta življenja in za vse življenje," je dodala ter mi stisnila roko.

Njeni roki je bila vroča. Začel sem

ji prigovarjati, naj se topleje obleče in leže.

"Tako, Vanja, takoj, prijatelj moj dobr! Počakaj, da se še nekoliko pomenim in spominim... Zdaj sem vse nekako razbita... Jutri ga vidim poslednjikrat, ob desetih — poslednjikrat!"

"Nataša, mrzlco imaš, takoj te bo začelo mrziti; prizanesi si..."

"Kaj? Kaj misliš, Vanja, o čem sem razmišljala in o čem sem se izprasevala, te pol ure po njegovem odhodu, ko sem čakala nate? Izprasevala sem se: ali sem ga ljubila, ali ga nisem ljubila, in kaj je bila pravzaprav najina ljubezen? Ali se ti zdi smešno, Vanja, da se vprašujem o tem še zdaj?"

"Ne vznemirjaj se, Nataša..."

"Vidis, Vanja, in pristi sem do zaključka, da ga nisem ljubila kot sebi enakega, ne tako, kakor navadno ženska moškega ljubi. Ljubila sem ga, kakor — skoro tako, kakor mati. Zdi se mi, da sploh ni takšne ljubezni na svetu, da bi se obadvaj popolnoma enako ljubila, kaj? Kako misliš?"

Nemirno sem jo opazoval, boječ se, da se je loteva vročica. Nekaj ji je dalo miru; čutila je nenavadno potrebo, govoriti; nekateri njene besede so bile brez zvezce in včasih jih je celo slabo izgovarjala. Zelo sem se bal.

"Bil je moj," je nadaljevala. "Skoro že po najinem prvem srečanju me je navdala nemrepeljiva želja, da bi bil moj, prejkopred moj, in bi ne pogledal nikogar in ne poznal nikogar razen mene same... Katja se je prej dobro izrazilila: ljubila sem ga tako, kakor bi se mi ves čas za nekaj smilil... Vedno me je navdala neodoljiva želja v celo muka, kadar sem ostajala sama, da bi bil on silno in večno srečen. V njegovem obrazu, — saj pozaš izraz njegovega obraza, Vanja, — nisem mogla mirno zreti; takšnega izraza nima nihče! In kadar se je zasmehal, me je mraz pretesel... V resnic!"

"Poslušaj, Nataša..."

"Pravili so mi," me je prekinila ona, "in med drugimi tudi ti, da je brez značaja in — kratke pameti, kakor otrok. Ali verjamēš, da sem ljubila to njegovo lastnost bolj, nego vse drugo? Sicer ne vem, če sem ljubila samo to: ljubila sem ga pač vsega, kakršen je bil, in ko bi bil drugačen, značajen, ali pametnejši, bi ga morda ne bila tako ljubila. Veš, Vanja, nekaj ti priznam; ali se spominjaš na najin spor pred tremi meseci, ko je bil pri tisti — kakose jih je že pravi? — pri tistile — Min? Izvedela sem in izsledila, in — ali verjamēš? — silno mi je bilo težko, obenem pa tudi nekako prijetno — ne vem, zakaj, — že sama misel, da se zabava, — ali ne, ne to; da tudi on hodi za dekleto, kakor bi bil velik, z drugimi velikimi vred, da tudi on občuje z Min! V koliko naslado mi je bil takrat tisti spor; in nato odpuščanje — o, milo moj!"

Pogledala mi je v obraz in se nekako čudno zasmehala. Nato se je zanimala, kakor bi še vedno obujala spominne. In dolgo je sedela tako, z nasmehom na ustnicah, ter se zatapljala v preteklost.

"V nepopisno radost mi je bilo, kadar sem mu mogla odpuščati, Vanja," je nadaljevala. "Veš kaj; kadar me je puščal samo, sem hodila včasih po sobi, mučila se in plakala, toda včasih sem si mislila sama: čim bolj je krv pred menoj, tem bolje je, res! In veš, vedno se mi je zdelo, kakor bi bil kakšen majhen otročič; sedela sem, on mi je položil glavo na kolena in zaspal, jaz pa sem ga rahlo gladila in božala po glavici... Vedno sem toliko mislila nanj, kadar ga ni bilo pri meni... Poslušaj, Vanja," je dejala naenkrat, "kako prelepa je Katja!"

Zazdelo se mi je, da si sama nalač odpira rano, ker čuti v tem nekako potrebo, — potrebo obupa in trpljenja... To se tolikor godi s srcem, ki je mnogo izgubilo!

"Zdi se mi, da ga more Katja osrečiti," je nadaljevala. "Ona ima značaj, govorji s tolikim preprčanjem in je tako resna, in važna nasproti njemu, — o samih pametnih rečeh govorji, kakor odrasla, dasiravno je pravzaprav sama še pravo dete! Premila dekleka je! O, naj bosta srečna! Naj, naj, naj!"

In mahoma je izbruhnila v krčevit jok. Cele pol ure se ni mogla premagati, da bi se vsaj nekoliko pojimirila.

Mili angelj Nataša! Še tisti večer je bila navzdeč svoji nesreči zmožna tolikoga socijata do mojih zadet, ko sem videl, da se je vsaj malce pomirila, ali bolje rečeno, utrudila, in sem ji začel praviti o Neji. Tisti večer sva se pozno ločila; počakal sem, da je zaspala, odhajale pa sem prosil Mavro, naj bolne gospodine vso-noč ne pusti same.

"O, da bi bil vsaj kmalu, kmalu konec teh muk!" sem vzkliknil, ko sem se vrnil domov. "Kakoršenkoli bi bil, samo da je konec!"

Drugo jutro sem bil točno ob devetih že pri nji. Obenem z menoj je

"Natalija, spremi me!" je izpregorivila.

Slovensko Katoliško Samostojno Društvo Marije Vnebovzete

(S. C. I. B. SOCIETY OF ASSUMPTION OF B. V. MARY)

Ustanovljeno 15. avgusta 1909.

Organizirano 2. aprila 1910.

Sedež: PITTSBURG, PA.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK ROGINA, 36-48 St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik: MATH. MAGLESICH, 3440 Ligonier St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik: JOSEPH L. BAHORICH, 5148 Dresden Way, Pittsburgh, Pa.
Zapisnikar: GAŠPER BERKOPEC, 4927 Plum Alley, Pittsburgh, Pa.
Blagajnik: JOHN BALKOVEC, 5145 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.

NADZORNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 54 Low Road, Sharpsburg, Pa.
John Šutej, 5113 Carnegie St., Pittsburgh, Pa.
Frank Mihelich, 4808 Blackberry Alley, Pittsburgh, Pa.

POROTNI ODBOR:

Joseph Jantz, 4502 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Frank Trempus, 4628 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Anton Zurich, 1037 Peralto St., N. S. Pittsburgh, Pa.Bolniški obiskovalec: WILLIAM TOMEK, 4811 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Društveno Glasilo je: "AMERIKANSKI SLOVENEC", Joliet, Ill.Vsa pisma in denarne zadeve se naj pošiljajo na tajnika. Vse pritožbe pa I. porotnika.
Rojak! Pristopajte v to društvo, katerega cilj je: Pomagati onemoglim. Večja družba — Boljša podpora.

Društveno Geslo: "V slogi je moč."

Učite svojo deco slovensko

moliti in čitati

iz povsod priljubljene knjige, katera se imenuje

KATEKIZEM

KI GA JE SPISAL NAŠ POK. REV. F. S. ŠUSTERŠIČ.

Stane s poštino vred samo 25c

ZA VEČJA NAROČILA PRIMEREN POPUST.

Pišite ponj na:

Amerikanski Slovenec, Joliet, Illinois

Edini in dolgoletni slovenski in polski pogrebeni zavod in konjušnica. Kočije in ambulanci pripravljeni ponoči in podnevi. Najboljša postrežba za krste, ženitve in pogrebe. Najlepše kočije. Cene zmerne. — Ženske slučaje oskrbuje soprona, ki je izkušena v tej stroki. — Tel. So. Chicago 249.

W. WALKOWIAK

Pogrebni Zavod in Konjušnica.

SOUTH CHICAGO, ILLS.

DOMAČA NARAVNA OHISKA VINA
kakor Delaware, Catawaba, Iwes, i Conkord prodaja

Josip Svete

1780-82 E. 28th St., LORAIN, OHIO.

Conkord rudeče vino 60c galona
Catawba belo vino 80c galonaTe cene veljajo od 25 galonov naprej, pri manjih
narocih cena po dogovoru.Pri vseh teh cenah je Vojni Davek že uračunan. Vina so po-
polnoma naravna, kar jamčim. Naročilu je pridejati denar ali
Money Order.

LJUDSKA BANKA

Vložite svoj de-
nar na obresti v
največjo in naj-
močnejšo banko
v JolietuHranilnica Vlad Zd. Držav,
Poštne Hranilnice
in Države Illinois.Nad 12,000 najboljših ljudi v Jolietu ima tu vložen
denar. Pod vladno kontrolo.

3% obresti od vlog. Začnite vlogo z \$1.

First National Bank

PREMOŽENJE NAD \$4,500,000.00

PONIŽANI IN RAZŽALjeni.
(Nadaljevanje s 6. strani.)

prišel tudi Aljoša — po slovo. Ne bom govoril, niti spominjati se nočenega teatra. Nataša si je bila menda obljubila, da se bo premagala in se kazala veseljajo v ravnodušenjsko, a se ni mogla. Krčevito je objela Aljošo. Malo je govorila z njim, toda gledala ga je z dolgin, nepremičnim, mučenim, in napol brezumnim pogledom.

Sedel je nji nasproti, motreč jo z ljubavnim, sočutnim pogledom. Vzdihnil je. "Mila moja," je dejal, "vaša gorje mi je umetno. Vedel sem, kako težka vam bo ta minuta, in zato sem si štel v dolžnost, da vas običsem. Ako morete, se potolaže všaj s tem, da ste osrečili Aljošo, ko ste se mu odpovedali. Toda vi razumete to sami bolje od mené, ker ste se sami odločili k velikodušnemu koraku...

"Sedela sem in poslušala," mi je pri-

povedovala Nataša, "toda izprva mi je

bil, kakor da ga ne razumem. Spominjam se samo, da sem ga pozorno

motriča z očmi. On me je prijet za

roko in jo začel stiskati. To mu je

bržkone zelo dobro delo. Bila sem

tako vse iz sebe, da mi niti na um ni

prišlo, da bi mu izruvala roko."

"Uvideli ste," je nadaljeval on, "da

bi bili nemara zbudili v Aljoši sovra-

ščto do sebe, ako bi bili postalni njego-

va žena, in imeli ste dovolj plemenite-

ga ponosa, da ste se tega zavedili in

odočili, — toda, saj vas nisem prišel

hvaliti. Hotel sem vam samo pove-

dati, da nikoli in nikjer ne najdete

boljšega prijatelja od mene. Sočustvuje-

jem v vami in vas pomilujem. Nefote

sem bil deležen cele te zadeve, toda

izpolnjeval sem svojo dolžnost. Va-

še dobro srce bo to razumelo in se

spravil z mojim... Verjemite mi, da

je bilo meni težje, nego vam."

"Dovolj, knez," je rekla Nataša.

"Pustite me v miru."

"Saj takoj odidem," je odgovoril on,

"toda vedit, da vas ljubim, kakor la-

stno hčer in dovolite mi, da vas včas-

ni običsem. Glejte sedaj name kot

na rodnega očeta in dovolite mi, da

sem vam na uslugo."

"Ničesar ne potrebujem, pustite me!"

ga je zopet prekinila Nataša.

"Vem, da ste ponosni. Toda moje

besede so iskrene in prihajajo od srca.

Kaj hočete edaj storiti? Spravite se

z roditeljem! Dobro bi bilo, toda

vaš oče je krivčen in ošaben trinog;

odpuščite mi, toda je dejstvo. Domu

boste našli sedeti samo muko in očitno...

... Vseeno pa morate biti neodvisni,

moja dolžnost, moja sveta dolžnost

je sedaj, da poskrbim za vas in vam

pomagam. Aljoša me je prosil, naj

vas ne zapustim in naj bom vaš prija-

telj. Toda tudi razen mene so ljudje,

ki so vam globoko vdani. Gotovo mi

boste dovolili, da vam predstavim gro-

fa N. On ima blago srce, je naš so-

rodnik in takorček tudi dobrotnik ce-

le naše rodbine; on je mnogo toril za

Aljošo. Aljoša ga je zelo ljubil in

spoštoval. On je mogočen človek z

velikim vplivom in brez skrbi ga lahko

sprejemate, čeprav ste gospodčina. Go-

voril sem mu že o vas. On lahko ure-

di vaše razmere in, ako hočete, vam

preskrbi dobro — mesto pri neki svoji

sorodnici. Že davno, sem mi naravnost

in odkrito razložil vso našo zade-

vo in on je bil svoji dobroti in plemenitosti

tako ganjen, da me je sedej sam prosi,

naj vam ga čimprej predstavim... Verjemite mi, on je radoden,

častitljiv in za vse krasno navdušen

starček, ki ve cenič vošč vrednost

in je šele nedavno plemenito ravnal v

neki zadevi z vašim očetom."

Nataša se je dvignila, kakor da je kača

pičila. Sedaj ga je razumela!

"Pustite me! Takoj idite!" je kriknila.

"Toda, dušica moja, vi ne vpoštevate,

da more grof koristiti tudi vašemu

očetu..."

"Moj oče ne vzame od vas ničesar.

Ali boste pustili!" je še enkrat za-

voral. Ona se je plaho ozrla name.

"Ali verjamēš?"

"Verjamēm."

"Jaz pojdem s teboj tja; posadila te

bosta, prijazna bosta s teboj in te za-

čela izpraševali. Takrat bom sam ob-

rnil razgovor tako, da te začneti iz-

praševali o tvojem prejšnjem življe-

nju, o tvoji materi in o tvojem dedku.

Povej jima vse tako, kakor si pravila

meni. Vse, vse povej, naravnost in

ničesar ne zataji. Povej jima, kako je

zlobnež zapustil tvojo mater, kako je

ona umirala v kleti pri Bubnovi, kako

so bili hodili z materjo po ulicah in rosili

miloscine, kaj ti je govorila in cesa

je prosila, ko je umirala...

"Ali hočes iti?"

"Da," je odgovorila ona, težko so-

peča in z nekakim čudnim pogledom,

ter se globoko in dolgo ozrla vame.

Čutil pa sem v svojem srcu, da je ne-

kako očitanj v tem pogledu.

Toda svoji misli se nisem mogel od-

reči. Zakaj preješ sem zapal vanjo.

Prijet sem z dobro popoldne. Nebo je

bilo megleno in dasi je bilo v zadnjem

času vedno vroče in soparno vreme,

vendar se je slišal zdaj iz daljave prvi,

zamolkli pomladni grom. Veter je pi-

hal po pršnih ulicah.

Sedla sva na voz. Celot pot je Neli

molčala, samo porekoma me je gle-

dala z istim čudnim in zagotonitom po-

gledom. Držeč jo za roko na vozu,

sem čutil, kako so se ji dvigale prsi

in kako je pod mojo dlanko utripalo

njen drobno srčce, kakor bi hotelo

skočiti iz njih.

"Sedel je nji nasproti, motreč jo z ljubavnim, sočutnim pogledom. Vzdrhnil je. "Mila moja,"

DVA HLEBCA SIRA.
Angl. spisal Jerome-Jerome.
Preložil Al. Bič.

Spominjam se prijatelja, ki je nekoč v Liverpoolu kupil par hlebec sira. Lepa sira sta bila to, zrela in prijazna, njiju duh pa je imel kakih dvesto konjskih sil. Clovek bi bil lahko stavljal na to, da sta dialis tri milje daleč in človeka vrgla na daljavo dvesto metrov. Jaz sem se takrat ravno mudil v Liverpoolu, pa mi je rekel prijatelj, ako mi jih sime napraviti in če bi mi ne delalo nadlege, bi me prosil, da bi ju s sabo vzel v London, ker se on šele čez en ali dva dni popelje nazaj ter se boji, da se sira dalje ne bosta držala.

"O, z veseljem, dragi moj," sem rekel, "z največjim veseljem."

Potem sem se z izvoščkom peljal k njemu po sir. Kočija je bila stara mišnica, vlečena od kljuseta, zdelanega, zaspanega krampa, katerega je njegov gospod navadno imenoval konja. Dal sem sira k drugi prtljagi na streho kočije in odrinil smo, hitro kot polzveva pošta, dokler nismo zavili okrog vogla. Tu pa je veter naenkrat naši kobili sirov duh pihnil pod nos. To jo je zdajcadi navdihnilo z življem, tako da je, strahu pihajoč, oddirjalo s hitrostjo treh milij na uro. Veter je medtem pihal dalje v isto stran, in preden smo prišli na konec ulice, je kljusec divjalo, že s hitrostjo štirih milij na uro. Dočim se je prej komaj moglo kosati s poahljenici in debelušnimi starimi damami, jih je zdaj ponosno puščalo daleč za sabo.

Na postaji je bilo treba dveh sprevidnikov v vozniku, da so ga ustavili, in zdi se mi, da bi ga bili, dasi so bili trije, težko ugnali, ko bi ne bil eden izmed mož toliko pametni, da je zepni robec kljusetu ovin okrog nosa in mu zazgal kos kadila.

Kupil sem si listič in ponosno s sirona korakal po peronu. Vlak je bil natlačen in prišel sem v voz, v katerem je bilo že sedem drugih oseb. Star, godnjav gospod je ugovarjal, a brez uspeha; sira sem dal gor v mrežo, se stisnil z vlijudnimi našmemom med dva sopotnika ter nekaj omenil o gorkem vremenu. Čez nekaj časa se je stari gospod vznemiril.

"Zaduhel zrak je tu," je rekел. "Kar duši človeka!" je omenil mož poleg mene. Potem sta oba pričela volhati, in ko sta izvahala, sta meni nje tebi nič pobrala svojih stvari in šla ven.

Potem je stara obsežna gospa vstala z opombo, da je sramota, pošteno, omoženo gospo prepoditi na ta način — vzela je popotno torbico in osem zavojev ter tudi odšla.

Ostali štirje sopotniki so ostali še nekaj časa, dokler gospod častitljive vnajnosti — po obleki in vedenju so-de je bil grobokop — ni opomnil, da ta duh spominja na otroške mrlje! Zdajci so jo ostali trije potniki pobrali s tako vhravostjo, da so resno poskočovali drug drugače. Jaz pa sem se smehljajoč obrnil k črenemti gospodu z opombo, da bova bržkong kupej imela sama zase. Zadovoljno se je namehljaj ter rekel, da je čudno, kako morejo ljudje malenkost tako pretiravati. A tudi ta moj zadnji sopotnik je čez nekaj časa postal čudno otrožen, tako da sem ga, ko smo bili prišli na postajo Crewe, vprašal, bi li ne hotel iti z mano in kaj zaužiti? Sprejel je ponudbo, priborila sva si prehod do bifeja, kjer sva rogovilla in potkravala ter z dežniki migala, dokler ni čez četrte ure prrišla mlada mama in vprašala, ali česa želi. "Kaj boste vi?" sem vprašal sopotnika.

"Za dve in pol krone žganja, pa dobre, gospodična!" je odgovoril, ga izplil, odšel in sedel v drug kupej. To mi je bilo pa vendar preveč. Od Creweja naprej sem bil edini lastnik kupeja, dasi je bil vlak natlačen. Na raznih postajah je bilo občutno, ki je moj kupej skoro prazen, povsod pripravljeno, naskočiti ga.

"Pojd sem, Marija, tu je že dosti prostora!" — "Tako, Tomaž, sem nester pojedemo," so vzklikali, gnetli se bliže s svojo težko prtljago ter se pri voznih vrtili borili, kdo pojde prej noter, dokler jih ni eden odpril v vstopil, a tudi takoj nato omahnil v načrte zadaj stojecih. In tako so prišli drug za drugim in ga dobili poln nos. Potem so urno pograbili svojo šaro in hiteli v druge vozove, ali pa doplačali razliko za prvi razred.

Z entonske postaje sem sira nesel v hišo svojega prijatelja. Ko je njegova žena stopila v sobo, je nekaj časa vohvala, kaj bi utegnilo dišati. Potem pa je rekla:

"Kaj pa se je zgodilo? Na najhujše sem pripravljena. Hitro povej!"

In jaz sem odgovoril: "Sir je! Tom, vaš soprog ga je kupil v Liverpoolu ter me naprosil, naj ga nesem domov."

In pristavil sem, da bo pač izprevredila, da sem nedolžen. Ona mi je posmrjevalno zatrjevala, da rada verja, da bo s Tomom govorila o tem, ko pride domov.

Mojega prijatelja pa je neprizakovano dolgo zadrževalo v Liverpoolu. Tri dni potem, ko se se vedno ni vrnil, je žena prišla k meni in vprašala: "Kaj pa je Tom rekel zastran sirov?" Odgovoril sem jih, da je ukazal, naj jih dejno na nekoliko vlažen kraj, sicer pa naj se jih ne dotikajo. "Ol težko, da jih bo kdo dotaknil," je odgovoril, "ali jih je Tom poduhal?" — "Mislim

da," sem rekel, "videti je bil prav zadowlen z njima."

"Kaj mislite," me je zdaj vprašala, "ali bo hudo razčlenjen, ako kakemu reževozu dan cekin, da jih spravi izpod nog in zakoplje?"

Odgovoril sem jih, da potem pač nikdar ne bo videla smehljaja na njegovo obličju. Kar jih nekaj šine v glavo. "Ali bi vas kaj motilo," je vprašala, "ako bi jih spravili za Toma? Dajte, da vam jih pošljem."

"Gospa," sem odgovoril, "kar mene zadeva, me duh sira prav nič ne moti, in svoje vožnje s siroma iz Liverpoola semkaj se bom svoje žive dne z veseljem spominjal, kakor vrvednega konca lepe gledališke igre. A na tem svetu se moramo vedno in povsod ozirati na druge. Dama, pod katere streho imam čast stanovati, je vdova in, kakor mislim, povrh še sirota. Ona močno, lahko rečem, da zgornovo so-vraži vse, kar imenuje zahtevo. Prijenosnični sirov vašega gospoda soproga bi se ji, to slutim, zdela nemala zahetva. O meni pa se nikdar ne bo govorilo, da preganjam vdoive in sirote."

"Dobro," je rekla žena mojega prijatelja in vstala, "vse, kar imam še povedati, je to-le: Otroke pobrem in se z njimi preselim v hotel, dokler sira bosta snedena. Slovesno izjavljam, da nočem dalje živeti s tem siroma pod eno streho."

Ostala je pri besedi ter nadzorstvo v hiši prepustila starci postrežnici, ki je na vprašanje, more li prenasati duh, odgovorila: "Kakšen duh?" In ko je bila tik sirov, češ, naj jih poduha, je rekla, da je nekaj disi kakor po melonah. Iz tega je bilo sklepati, da sirov duh tej ženi ne bo škodoval dosti. Račun v hotelu je znašal 315 kron. Ko je moj prijatelj izračunal vse skupaj, je našel, da ga je funt sira stal okrog 8 in pol krone. Rekel je, da časih rad poje košček sira, to pa presega njegova sredstva. Sklenil je torej, da se sirov iznebi. Vrgel jih je v kanal, po jih je moral zopet učiviti, ker so se ljudje v čolnih za premog pritoževali. Rekl so, da se jih omedlevica loteva od tega duha. Nato jih je neko temno noč nelzel na pokopališče. A grobokop jih je našel ter zaradi njih zagnal velik vrišč. Trdil je, da je to zrata, s katero bi ga radi spravili ob službo v kruhu, ker mora strašni smrad vzbudit mrlje.

Nazadnje se jih je moj prijatelj iznenabil na ta način, da jih je spravil v majhno morsko kopališče in tam na bregu zakopal v pesek. Kraj je vsed tega postal nekako glasovit. Obiskovalci so trdili, da zrak poprej nikdar ni imel tako močnega morskega duha kot zdaj in na prsih in pljučih bolni ljudje so več let kar vreli tjakaj.

Status quo.

Glavni namen zdravnikov pri zdravljenju vsake bolezni je poskus, spraviti v status quo, to je, v navadni stan zdravja. Najprej se mora vsa pustvarina odstraniti iz telesa, vse, kar se kisa in razkroja v njem in zastuplja kri. Poskusite Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino. To vam izčisti telo in učini še več: izpodbudi in okrepi vam prebavila in ne pristupi, da vam zapeka izpodkopljje moč in energijo. To izčiščenje in istočasna okrepitev telesa vam donese zdravje in udobnost. V lekarnah. Cena \$1.00. Jos. Triner, izdelovatelj, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

* * *

Okorelost mišic po prevelikem naporu ali prehladu brž izgine, če jih nadrgnete s Trimer's Linimentom. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.—Ady.

Vsek ři več na svetu desetkratni milijonar.

V časopisu "Nebo in zemlja" je nekdo izračunal, da je v morju toliko zlata, da bi na vsakega človeka na svetu prišlo 10 milijonov. V vsakem kubicnem metru morske vode je povprečno 6 miligramov zlata, kar je večilo pre malo, da bi se izplačali stroški za industrijsko izkorisčanje. Toda v vsej morski vodi na svetu se pa nahaja tako ogromna količina zlata, da neizmerno presega količine zlata v rudnikih in pralnicah. Če bi vsako leto vzel iz morja 36krat toliko zlata, kar kaže se danes pridobi zlata na vsem svetu, bi vendar potreboval celih 500.000 let, predno bi bilo zadnje zlato iz morja izcrpljeno. Vso vodo morja na svetu se lahko računa na 13 trilionov kilogramov in vse zlato v morju znaša 7.8 bilijonov kilogramov, tako da bi prišlo na vsakega človeka 4000 kg zlata, t. j. 12 milijonov kron denarne vrednosti. Danes pa pride povprečno po 10 K 20 h na vsakega človeka.

O potrebi trgovske naobrazbe za obrtnika.

Najboljši obrtnik, ki dela z vsemi modernimi sredstvi tehničnega napredka, se ne bo mogel ustavljati vedno nasprotni konkurenči. Dandanes mora biti tudi obrtnik trgovske naobrazbeni, to se pravi, da mora znati pred vsem dobro računati, kalkulirati. Marsikat obrtnik je napačnega mnenja, da je to potrebitno samo trgovcu in prekupcu. Ti pa vedo prav dobro, potem tudi lahko določiti prodajne cene. Vsa drugačna pa je stvar pri obrtniku. Tamora pri izdelkih svojih obračuta upoštevati razne sirovine, koliko velja delo v plačilih delav-

cem itd. Tako se dostikrat zgodi, da obrtnik ne zna preračunati, koliko ga v resnici velja kako delo. To dejstvo bo potrdil marsikat, kdor je imel priliko presojevat došle oferte o javnih dobavah. Mogoče je glavni vzrok na-zadovanje obrtnega stanu pomankanje trgovske naobrazbe. Obrtniške narasci nači bi se nudilo primerne trgovskega pouka, pa tudi marsikat obrtniku bi ne škodoval kak tozadaven nauk.

ZA KRATEK ČAS.

Naravnost.

A: "Kaj bi bil ti raje, lump ali novac?"

B: "Jaz res ne vem; povej ti, ki imaš izkušnjo!"

Slab izgovor.

A: "Ze dva tedna je, kar sem ti dežnik posodil, pa ga še nišč nazaj dal!"

B: "Kako, ko je celi čas deževalo!"

Uganka.

A: "Ali veš razloček med mojim in tvojim?"

B: "Ne vem!"

A: "Po tem si sat, če tega ne veš!"

V šoli.

Učitelj: "Julč, katerega spola je jajce?"

Julč: "Tega ne vem. Kadar je jajce izvaljeno, se šele vidi, ali je pisek ali piška!"

Odkritosčno.

Zupnik: "... Ampak, Tomaž, da svojega brata goljufaš! Ali se ne bojni greha?"

Tomaž (Ribnican): "Kaj pa mislijo gospod!" — Al mi najsmo taku bajec!"

Se vjema.

Gost: "Kos pečenke sem imel, koliko stane?"

Natak: "Dve kroni!"

Gost: "To je pa slan račun!"

Natak: "Zato je bila pečenka ne-slana!"

"Gospod doktor, danes ste pa na lovu dobro streljali," pohvali grajske lovce mladega gospoda, "dva gonjača ste obstrelili, a vselej centrum zadeli."

Sosed vpraša malega Franceljčka: "Kaj pa Vaša dvojčka, ki ste jih včeraj dobili?"

"O, sta že umrli; veste, sta prezgodaj prišla na svet, že zjutraj ob štirih."

Evo je Bog zato najzadnjo ustvaril, da se ni pri stvarjanju vmes silila.

Lepo presenečenje.

Neka žena pride v cerkev in prinese s seboj korbico polno jajec. Hoče jih postaviti na varen prostor; dene jih vrh izpovidevne. — A glej — izpovednica ni imela nič strehe in notri sedeti gospod se ni malo prestrašil čudne toče.

Gospodična N. se je rada gledala v ogledalu; pri tem jo je vedno bolj navdajala misel, da je lepa. Nekoč vprašala, da je ta misel greh. Ta pa odgovori: "Prva Slovenska Trgovina" na severni strani mesta.

V šoli.

Deklico v šoli vprašam, kako je Bog kaznoval napuhnjene angelje?

Deklica sklene roke, kakor k molitvi ter odgovori: "Bog je kaznoval napuhnjene angelje s tem, da jih je vekomaj zavrgel in v pekel palnil na vekomaj. Amen.

Drag pozdrav.

Ce ti reče zdravnik: "Dober dan", te stane 4 K; ce ti pa reče avokat: "Lahko noč", te stane že lahko pol premoženja.

Nerazumljivo.

Vi nimate pojma, kako moja hčerkica ljubi klavir. Čudno, pa tako udrila po njem.

Se ujema.

Ona (nevvoljna): "Šest vrčkov piva si že spil, pomisl vendar, da imava sedem otrok!"

On: "Saj res, moram še enega!"

Sprememba imena.

Prej se je reklo vaši krčni "Pri beli ovčici", zakaj pa ste jo zdaj prekrstili in se ji pravji "Hudicev brlog?" — Ker sem prepisal krčmo na svojo ženo.

Pri vojakih.

Korporal: "Vojak, kadar je na strazi, ne sme svojega mesta zapustiti, pod nobenim pogojem. Vzemite si za vzugled rimškega vojščka v Pempje, ki je stal na strazi pred hišo svojega

poveljnika, ko je Vezuv metal iz sebe ogenjem, kamenje in žlindro, in se ni ganil, čeravno ga je žlindra zalila, dokler ga niso čez 1800 let odkopali."

Mr. Ivan Adamč

iz New Yorka naj se pismeno zglaši do 1. nov.